

Gazeta Transsilvaniei.

Gazeta este de doi ori aduca: Mercuria si Sambata. Fieca odata pe septemana, adeca: Sambata. Pretul lor este pe unu annu 10 f. m. c., pe diumatate annu 5 f.; dar pentru trei straine 7 f. pe unu sem. si pe annu intreaga 14 f. m. c. Se prenumera la toate postele imperatesti, cum si la toti cunoscutii nostri DD. correspondenti. Pentru serie „petitua“ se cere 4 cr. m. c.

Monarchia austriacă.

Brasiovu, 1. Sept. O scire de multu asteptată circuleada astadi prin Diurnalele Monarchiei. Aceasta e prenalul mandatu al Maiestatii Sale c. r. apostolice in obiectul pressei, dupa care ordinea pressei, incepandu dela 1. Septembrie a. c., va intra in activitate si va ave putere de lege peste totu cupriusul latitei Monarchiei, adica si in tierrele si tierrele acelle, care stetera pene acumu sub lege martiale. Dupa aceasta ordine supravighierea peste pressa, scosa de sub tribunalul bellicu, intra de astadi in colo in competinta instantielor seu dirigatoriilor desemnate prin ordinea pressei, ad. in competinta justitiei.

Aceasta hotarire imperateasca a produsu fora indoiala celle mai placute si celle mai multumitoare sensatiuni, nu numai in regiunile pressei si ale literatoru, ci si cole in mediul poporului mai versatu, care privesce cu totu dreptul la pregratioasa aceasta messura a Maiestatii Sale, ca la unu passu hotaritoriu pentru de a ne restitui defunctiva stare normale in totu cupriusul imperiului, si a seceru in urma aceea celle mai caldurese multumiri, celle mai aderitoare si mai allipite simpatii ale supusiloru, cari sunt cu multu mai virtosi in a sa credintia catra Monarchul seu, decatu pote fi neconvoitorea putere a ferrului. —

Brasiovu, 31. Augustu. Essellentia Sa D. Eppu B. Andreiu Schaguna, dupa o excursiune facuta in Secelle, se rentorse astadi demineatia caresti la Sibiu.

Ieri sera eara avuram placerea a privi doe piese la teatrale reprezentate de diletantii romanu de a ci, spre cea mai dorita multi-mire a publiculu. — Timpul pela noi umbla forte frumosu si sperantiele secerisului nu au inelatu sudorea agricultoriloru. Din partile secuiesci inca se andu sciri imbucuratoare despre rodirea campiloru; pecatu numai, ca din cauza multoru ploii in timpul verii, cadiura pe allocurea granele la pamintu si li se cam dessecu grauntiu.

Resinari, 13. Augustu. Joi in 7 a le luni curenti sa' serbatu examenele la scola de aici. Affara de autoritatile comunali si unu publicu numerosu de ascultatori se afflaru facia mai multe persoane din Sabinu, quare venissera spre a lua parte la bucuria aceste serbatori a tinerime. Numerulu scolariloru si scolaritiloru quaru frequentaru quate trele classile aceste scole in semestrele trecute, a fostu peste 140. Studiele ce sa' au propusu in timpul acesta si din quare sa' facutu examinarea, au fostu o continuatiune a studiiloru incepute cu semestrele de ernu. In classa III. sa' vedintu adoagate la studiele vechi si doue studie noue: Grammatica limbei magiare si Istoria Romaniloru. Acestu din urma studiu de o importantia necalculata, a ajunsu a fi asia de trebuintiosu pentru totu Romanulu, qua si pana de tote dilele.

Solemnitatea examenulu sa' deschisu, dupa datina, printu unu conventu energeticu disu de D. Invatiatoru Joane Procopiu, dupa quare a urmatu indatu examinarea incepandu dela classa I. Respuusurite cele secure a le scolariloru si scolaritiloru, la intrebarile ce li sa' au propusu assupra obiectelor invatiata, au indestulatu deplinu assteptarea personeiloru de facia. Cercetarea lucruriloru de mana cu quare sa' au ocupatu fetitiile pe langa invatiatura de carte, a trasu approbatiunea publiculu privitoriu. Intr' unu conventu, inaintarea ce tinerimea de amendoe sessele a facutu intr' acestu assediamentu da dreptu de a

spera in viitoriu unu progresu totu mai imbucuratoriu. Examinele sa' inchiatu prin impartirea de premii ce sa' au datu scolariloru si scolaritiloru din quate trele classile quaru sa' au distinsu mai multu atatu prin invatiatura quatu si prin buna purtare.

As credemu indetorati a arrata, qua si cu occasiunea acestu examino, qua si alta data, sa' cunoscutu cu prisosu ingrigirea si simlinta ce D. Directore locale Joane Brote puse pentru sporirea aceste scole. Trebuie sa marturisimu qua DD. Invatiatori anqua sciu prefiu insarcinarea ce este pusu assupra, si liequare dupa poterea si mijlocele ce are, sa' silitu a implini detoriile officiuu ce porta. Ceea ce cu placere a trasu bagarea de semu este interessulu cu quare autoritatile comunali, ajutate de Preoti zelosi, si de unu Notariu intelligente, facu totu ce se cere pentru mai marea desvoltare a aceste scole quare este o padoba de frunte a aceste comune mari si potintu.

Pe langa tota bucuria insa ce totu Romanulu simte vedindu nescu rezultate asia de frumose ce se dobendescu dela acestu scola, nu pote a si ascunde si ore quare intristare pentru defectele de quare patimesce, si a quarora mantuire aru indoi progressulu si aru indici folosulu. Nu e locul aici de a specifica si a numera acele defecte ce se observadia; dar dupa esperentia ce avemu, nu gresimu de vomu dice, tenlu acesta e generale si appassa mai tote scolele comunali romane dela o margine a tierrei pana la cecalatia, si in contra lui nu este alta doctoria dequatu o organizatiune uniforma si stabile si o administratiune centrale, zelosa si energica a scoleloru. Si noi unimu glasulu nostru cu strigarile quare resunu de tote partile cerendu scole si ear scole; si noi dorimu din tota inima qua liequare comunu romana quatu de seraca, sa' si aiba scolutia sea: dar printr' acesta defecte, de quare patimescu scolele, nu se ridicu. Mai dicemu anqua odata fara shela, qua numai printru organizatiune si administratiune conscientiosa voru pote prospera scolele comunali, voru correspunde scopulu pentru quare se fundedia si voru aduce fructele dorite pentru binele publicu alu poporulu romanu intregu.

Borszek, 18. Aug. 1852.

Diua Maiestetei Sale cavaleresculu nostru Imperatoriu Franciscu Josifu I. se serbasi aici, astadi cu solenitatea ce se pote face intr' unu locu isolatu, locuitu numai pe cateva luni de vera, de catra straini, venitii aici parte pentru recuperarea sanetatei, parte pentru alte petreceri, parasindu pe catuva tempu zaduhulu si nadusiala dela tiera, (in midioloculu Carpatiloru de catra resaritu).

Illuminatiunea, ce era sa se faca in sera precedente, pentru nepartinirea tempului se differa pe esta sera.

La 11. ore autemediunali, adunanduse mai multi ospeti, intre caru consulul rusescu din Bucuresci si pucini officiri rusesci, si Austriaci, in capella r. catolica, se tinu Te Deum; dupa acea se servi S.-Lyturgia de catra 3 preoti r. catolici asemine ospeti, intre pusca tura plotonice si sanetulu muzicei civili.

Sera se illuminare tote casele ospetiloru precum si noua Casina, in fruntea careia se alla unu transparentu cu inscriptiunea: „FRANZ JOSEPH“. Supt acesta balconu se allau alte transparente cu urmatorele inscriptiuni: „Viribus unitis — Egyesult eró — Vereinte Kräfte — Puterile intrunite“. Totu in esta sera se dadu, de catra comendantele militariu locale, si unu balu cu Intrata. —

ФОЛЕТОНЪЛ.

Teaka, 2. Avgst. Ap oi kpitъ komissъ dn prezidentsa istoriei, daktъ ap rъtъne retъkъtъ dngimnna mi primirea Maiestatъi Sale Amperatъal din pargea romъnlor de ne aici. Deçi de mi mai tъrzi, toгъи соко- tim a oate vo че плькътъ On. читорі къ зр- тьгорія релазіоне:

Benind Maic. Ca dn 1. Avg. kam nela 11^{1/2} automezinali din Reçiu ktrъ Teaka, oз dntimnati de kommissarіa Timochъ kз vro 6,000 oimeti dnъrъkadi dn vestiminte sьrъ- torimti mi dn oръnte 150 kъrpeçi. Çine ūvешte ordinea trenke se vîvъ pльчере a çiti mi desure taktъosa imъrъpîre a nonopъ- lъi ne valera dnъrъkadi, dnъrъnd dela nona. Azъrъlî pьvъ dn çatъ. — Ea era dn- pьrîçî dn çevçii kьte de 50 dnъi dnъvъ vьpъrъtъ kз çu komandante in oръnte, vьpъvçii ne linia dreantъ, ear oemele dn çьvъra. Ia çnatele çьvîlor dnъi epъi ramî mi arьopî- verçî dnъrъntadi. Ia intrarea Maic. Çale

intre шpеле prime komandançii pьmeapcepъ anu oate çemnele de çaçtape mi çevçiele aчеле dnъrъtъpъ acemenoa mi dnъonapъ çь- tьpъacъkъ; aчeacta eazъ nъpъndatъ la tote çevçisile mi Maic. Ca, vьzъnd ordinea çea ecceçmьlapъ, demandъ ka çь tьne kafi mai dnçet, ka çьni noгъ dnъkape tьvçimî in- oльkьpata dnopîçъ kapea ce vedea tîpъrîçî ne oedele nonopъlî de a vedê oada dnъpъ- torialî mi vьvъrъlî çьvъ tatz. O oръ dn- tьpъrъçъ kьvъtopî Maic Ca prin çevçiele aчeçre mi omъlî ne l e prin nъrîçî a desçprie im- pьçisnea mi vьkьpîa nonopъlî, kape çîçnd de nekacçpî —, ce çimçia a oî dnъ paradica dnъrъntadi mi al çevçipîlî, vьzъndçe dnъ anopîapea dnъncapatorîalî çop. Dnъ çatъ ce oimî pьoçesia çevçisnelop kз çea a pьv- çîlor mi a oerîçelop, mi pьoçimoa kз D. Pьotoçon Kegan dnъ oръnte, dnъpъvçatъ dnъ vestiminte vîçerîçevçîlî, dnъ çaçtъrъ mi a ko- mîçъ kз vîçate inçonate de tote çevçisnele de odatz. Dnъvъ aчeacta Maic. Ca dnъ dn- çevçî vьpъvçîlî kьpçьa mai penele netpъkçt de çeî 150 kъrpeçî. — Nonopъa ecçantъ de para nonoçipe a vedê oada tatz dnъrъntadi, de kape e atъt de dnъçtat, dnъ dnъkьvçatъ

zîkьnd: „че dnъpъrъçъ mi nemovatz oadъ are Amperatъa noçtъpъ! Dôçne dnъe la tьvçii anu, ka çьne oerîçeactъ!“

La 3^{1/2} azъnce Maic. Ca dnъ Teaka, de çnde, dnъvъ çmъvapea kailop dnъre dnъvçzala nonopъlî çe voia a vedê ne Amperatъa, pьo- çeçe kьtrъ Bîçpîçîç, çnde oç primîç de kьtrъ çevçevçî mi komçmîçevçiele vevine oapъ dnъ oрам; ear Maic. Ca tьpъçь tьvçъ la Bесerîka Mьpîçîçlor, çnde oç imçimînar de kьtrъ pьoçimеа dnъreapъ, dnъre kape era D. Bîkь- pîç al Ponei Macedon Pонъ kз çu vîçer- tьpъ de pьoçimе dnъ pьçimеntъa al II. pьe- kçm mi D. Pьotoçon Maîop mi Borat. Maic. Ca çьrçîç kьpçea vîkьpîçalî mi dnъvъ Te Deum ce dnçe la kьrçipъa dnъ. Çale, deaçî çpъtъ pьvîça mîçîçie mi pьeçentapea kьpîo- pьçîçmîçlor; çera dnъmînaçîçne dnçkъ kape Bîçpîçîç dnъvъ mai vьçt, dnъe la kape avъ oibpъ a la parte DD. Mеçî dela m. çpîmî- nal mi oînançь. — Dnъvçre de mactъ kз kь- çena mîçte çoci o dnъçtъçîçne de oçte pьomъne dnъ oçtъça pьçimеnt romъn al II, 40 la vîçer, tote kьkьpî ka mîçte kavalерî in noçtîçmъa çop çeç elegaot, dnъ- dnъtînar dnъ pьçimеnt, mi dnъpъçîndçe ce mь-

